

rewizji wszystko to skradziono, a do skarbu tylko przysłano to, co na spodzie szkatułki się znajdowało. Lecz widoczna, że i tu brylanty pozamieniali na szkiełka, gdyż na publicznej licytacji sprzedane zostały wszystkie za kilkanaście rubli!

Przy konfiskacie byli obecni z policji sprawnik Mahdenki, asesor Gregoriew i prócz tego kilku innych jeszcze urzędników. Mahdenkę i Gregoriewa wydalili natychmiast z obowiązków i oddali pod sąd z powodu, że u nich znaleziono niektóre przedmioty należące do Walickiego, lecz gdy w czasie indagacji Gregoriew oświadczył na piśmie, że „u wszystkich nas pyski w puchu“ (wsiech rylca w puchu), sąd złagodniał i najpewniej, że ich całkiem uniewinnił. Już bowiem słychać, że sam gubernator grodzieński Skwarcow nieposlednią rolę gra w zniknięciu brylantów, co może być prawdą, témbardziej, że policmajster grodzieński Zmijow rozgniewawszy się na p. gubernatora w klubie w obec wszystkich oświadczył, że o brylantach Walickiego „wie dobrze“. Przebąkują także, że i Murawiewu są znane owe klejnoty, gdyż Skwarcow był jego ulubieńcem.

Otóż macie próbkę moskiewskiej procedury i sprawiedliwości. Brylanty były głównym powodem aresztowania Walickiego, a nie stosunki z powstańcami, których mu niedowiedziano. Dziś majątek Walickiego kompletnie zniszczony powierzono w administrację niejakiemu baronowi Moreszylowi, który zaraportował, że z dóbr tych wpłynęło do skarbu intraty 10 tysięcy rubli sr. Jednakże dodał zarazem, że chcąc zagospodarować zaniedbany majątek, zmuszony był prowadzić prace z tak wielkim nakładem, tylu najmować robotników, obsiewać tak wielkie przestrzenie, iż w rezultacie pokazało się, że jeszcze skarb będzie musiał dopłacić do intrat. Taki to zwykle obrót biorą podobne sprawy. Z dóbr skonfiskowanych rzadko kiedy grosz wpłynęło do skarbu. Dzieła się nim począwszy od administratora wszystkie instancje, przez które przechodzi. Owemu Moreszylowi należy nawet przyznać, że nie z majątku nie obrócił na swoją korzyść, chyba to co zjadł i przepił, bo na wykwintny stół i szampa nie szczędzi grosza. Lecz gdy on biesiaduje inni zabierają co mogą. Taki to już porządek moskiewski.

O policmajstrze Zmijowie, o którym była powyżej wzmianka, różni różnie opowiadają. Pewnemu obywatelowi skradziono w roku zeszłym zegarek. Będąc późniw w Grodnie, aby kupić sobie nowy, wszedł do jednego z pierwszych zegarmistrzów. Można sobie wystawić jego zdumienie, gdy zobaczył swój własny zegarek leżący na stole. Nuż wypytywał zegarmistrza i żądał wydania swjej własności. Lecz bardziej się jeszcze zadziwił, gdy mu odpowiedziano, że to zegarek p. policmajstra Zmijowa, dany do reperacji. Obywatel pokrzywdzony udał się do gubernatora Skwarcowa, który nie lubiąc Zmijowa, przyrzekł dochodzić sprawy. Ależ rzecz to znana, że kruk krukowi oka nie wykole. Snać porozumieli się obydwaj dygnitarze i oświadczone obywatelowi, że zegarek kwetyonowany nabył p. policmajster od przejeżdżającego handlera żyda, który go zapewne skradł. Słusznie zatem zależy się za okup. Słowem obywatel rad nie rad opłacić jeszcze musiał policmajstrowi za zwrot własnego zegarka — ale wieść ta gruchła po całym Grodnie i takiej narobiła rajwachu, że nawet dorożkarze zowią dotąd ulicę, gdzie ów zegarek znalazł się u zegarmistrza, ulicą p. policmajstra.

Takich epizodów mógłbym wam naliczyć setkami. U nas nikogo one już nie dziwią — dla was będą próbą, tego, co u nas codziennie się dzieje. Mimo podobne położenie rzeczy, nie sądzić, byśmy traciли nadzieję. W nas wiara w lepszą przyszłość, w sprawiedliwość Boską nie ostyga. Milcząc cierpiemy, lecz wzrok nasz wlepiony w niebo, z kąd czerpiemy otuchę. Da Bóg, przetrwamy ciężką, straszną próbę — a nadejdzie czas, gdzie będzie nam lepiej.

A teraz posłuchajmy co piszą od Kamieńca Podolskiego pod dniem 20 sierpnia do Czasu:

Kto nie był w kraju naszym, nie może mieć wyobrażenia o tém, co się tu dzieje. To, co o tém można napisać, ani w tysiącznej części nie odmaluje rzeczywistości, nie przedstawi jej w tej barwie, w jakiej ukazuje się tutejszym mieszkańcom, ani tych wrażeń, jakie ona sprawia w sercu i na umyśle ludzi tu mieszkających. Spisać większą część tylko faktów krzyczących niepodobna nawet na wołowej skórze, a do tego są one tego rodzaju, że nawet człowiek, który tu żył czas dłuższy przed kilkoma laty, a dziś był żył za granicą, nie uwierzyłby, że coś podobnego dzieć się może na Podolu rosyjskim.

Rząd moskiewski usunął wszystkich dawniejszych urzędników, chociaż byli z ramienia korony, a na to miejsce przysłał czarń nowych, jakby ze szkołą Iwana Groźnego, którzy nie tylko nie znają kraju i jego potrzeb, lecz nie mają także żadnych przepisanych ustaw, publicznie ogłoszonych, którychby się trzymać powinni w swoim postępowaniu. Wszystko zdano na ich wole i widzimisię. Z tego co robią, wnosićby można, że zabierając, grabiąc, więdząc, niszczyć wszelkimi sposobami żywioł polski i katolicki, to jedyną punkta ich tajnej instrukcji; co tém dziwniejsza, że prowincja ta nawet nie dała rządowi bezpośredniego powodu do podobnego z nią postępowania.

Przytoczę tu niektóre tylko fakta, czyny bohaterskie czynowników gubernii podolskiej, nie wymienię tylko nazwisk obywateli, którzy stali się ofiarą, aby nie być przyczyną sroższego z nimi się obchodzenia. Tak np. przybywa pewien wyższy urzędnik do obywatela, aby mu pożyczył 20,000 rs. na kupno majątku na Podolu. Obywatel odmawia; więc za kilka dni jawi się kilku włóścian w białe tego samego czynownika z denuncjacją na tego samego obywatela, że on przechowywał powstańców, lub że przechowuje broń, tylko niewiadomo gdzie ukrytą; a wreszcie, że w duszy są przekonani, że ich pan ma złe zamiary względem rządu. Charaszol woła czynownik. Robię tu uwagę, że włóścianie dopiero po owej propozycji przez czynownika obywatelowi uczynionej przybyli do urzędu,

przez cały zaś czas bliższy ostatniego powstania nie nie wiedzieli ani o przechowywaniu powstańców, ani broni, ani nie przychylnym dla rządu usposobieniu, bo byliby zapewne popieszyli do władzy, kiedy za to płaci. Odebrawszy doniesienie takie, jedzie znów ten sam czynownik do obywatela, w nadziei wyciśnięcia na nim 20,000 rubli. Nagaby znów odmawia pożyczki na wieczne oddanie, zwłaszcza nie poczuwając się do żadnej winy. Czynownik wpada w wściekłość, przywołuje donosicieli dawszy im poprzednio należytą instrukcją co mają gadać i spisuje protokół. Za dni kilka zabierają obywatela do więzienia, majątek biorą pod sekwestr, a ten sam czynownik wyższy staje się administratorem i ostatnią instancją, gospodarzem w całym majątku, pobiera wszystkie dochody, z których rządowi nie zdaje rachunku, ani za nie odpowiada.

Dziwna rzecz, że ile tylko majątków uległo podobnej katastrofie, to przy tej opiece i administracji zdycha najwięcej wołów, koni i owiec i ani skóry po nich nie zostają; a srebra stołowe i inne precjoza ktoś zwykle kradnie, i to tak zrecznie, że złodzieja dotąd nigdy jeszcze nie wysledzono. Więc dają za wygraną.

Obecnie już i włóścianie nie wpadają tak często w zastawioną łapkę, przekonywując się z każdym dniem coraz więcej o zdzierstwach i niesprawiedliwym postępowaniu czynowników z włóścicielami ziemskimi Polakami katolikami. Lud tutejszy wprawdzie ciemny, ale w głębi duszy ma uczucie sprawiedliwości i często daje się z tém słyszeć, że niegodzi się gubić niewinnego człowieka. Wiem kilka wypadków takich, że namowy czynowników, aby włóścianie denuncywali panów, wcale nie skutkowały. Ale pomimo to, któż może być pewnym siebie, jeżeli z różnych stron rozstawiają sieci na ten lud nieoświecony, budząc w nim najrozmaitszymi ponętami zwierzęce instynkta.

Pod względem religijnym gniją nas co się zowie. Powiadają nienawidzący nas nieprzyjaciele, że kiedyś na Ukrainie za dawnych czasów puszczać mieli ojcowie nasi cerkwie męskie w arzędę żydom, którym lud się musiał opłacać. Nie wchodzę tu w to czy to prawda, bo historykiem nie jestem, a moskiewskim lub zmoskwiczonym historykom maoruskim nie wierzę, bo kłamią w tém nawet, co jest jasne, jak słońce i wiadome każdemu. Ale to wiem, że jeśli tak kiedyś robili i grubo błędzi ojcowie nasi, to popełniali grzech ten gdzieś tam przed dwustu laty, wśród rozżarzonych namiętności religijnych, w czasach kiedy cała Europa zalewała się bratnią krwią, przez fanatyzm wylewaną, kiedy Francuzi katolicy mordowali Francuzów Hugonotów, fanatycy angielscy ścigali króla, a Niemcy protestanci walczyli 30 lat z Niemcami katolikami. Były to więc czasy dawne, a czas zmazuje winy, jeśli w tym razie były wspomnianego rodzaju. Ale cóż powiedzieć o moskiewskich liberałach, którzy, jak głoszą, przyszli nas oświecać i cywilizować, i to liberałach dzisiejszych, którzy w obec dzisiejszej oświeconej Europy, która w Anglii od lat 40 przypuściła do praw katolików, a niedawno i żydów, i postępu w innych krajach, wprawdzie nie wypuszczają kościołów naszych w arzędę żydom, ale przecież ciemnią nas jak poganie pierwszych chrześcian pod względem religijnym. U nas obchodzą zawsze po wielkiej nocy dziesięciopiątkowe nabożeństwo, a w Starym Konstancyowie na Wołyniu nie pozwala sprawnik na zwykłe nabożeństwa w kościele, jeżeli się poprzednio nie uzyska od niego upoważnienia. Czy tam kiedyś przed dwustu laty (jeżeli istotnie tak było) żyd, któremu się opłacano czy tu po takim rozwoju oświaty i tolerancji religijnej w Europie, sprawnik, któremu także trzeba się opłacać, ma dawać pozwolenie na nabożeństwo, czyż to nie jedno i to samo, z tą tylko różnicą, że ów fakt z przeszłości wątpliwy, a terażniejszy dzieje się przed naszymi oczyma, tak że wszyscy nań patrzymy, i wszyscy z powodu tego bolejemy.

W Krasikowie parafii należącej do powiatu Staro Konstancyowskiego odbywa się nabożeństwo dopiero wtedy, kiedy nań pozwoli sprawnik tamtejszy. Do tego dodać należy, że nie wszędzie łatwo otrzymać pozwolenie; bywają np. miejsca, gdzie czynownicy bonując sobie, nigdy nie są trzeźwi; w jednym powiecie np. sprawnik spity zawsze jak bela, a i pewien gubernator, jego przełożony pije, jak smok wawelski, kiedy połknął siarkę, i reszta więc czynowników używa przy takiej zwierzchności miłego wczasu po spożytym nektarze spirytusowym, którym się pokrzepiają do energicznego występowania przeciw Polakom. Zyskajże tu pozwolenie na nabożeństwo. Dzieja się takie rzeczy i w Łucku.

Niektórzy urzędnicy, jak oni sami o sobie mówią, „z wyższą inteligencją“ pocieszają nas, że to tymczasowy taki przechód dla Polaków, że stanie się dla nas wkrótce powszechnym dobrem i to dla wszystkich klas społecznych. Niewiem tylko jak i kiedy będziemy się mogli doczekać tego szczęścia, kiedy faktycznie widzimy, że ten przechód jest tylko przechodem naszych majątków do kieszeni moskiewskich urzędników, z ich zaś kieszeni trudno wydobyć pomyślność kraju. Dla nich to prawdziwa pomyślność, bo wielu szuka już kupna majątku na imię żony, żeby mu kiedyś oskarżonemu o przemieszczenie car nie odebrał.

Są tu n nas jeszcze urzędnicy, tak zwani stanowi prystawy tj. komisarze zostający pod dyktando naczelnika powiatu. Takich stanowych jest czterech w powiecie, a każdy z nich ma jeszcze pomocnika i sekretarza. Tym wszystkim ludziom bodaj czy nie lepsza zakwitła pomyślność, bo mają sposobność korzystać z każdej klasy.

O nadużyciach tych naszych uszczęśliwaczy tomy spisaćby można. Wybierają ich po największej części z popowiczów, czyli synów moskiewskich księży, a etat tych urzędników należy do najpierwszych i najdroższych pijawek kraju. Jest to kłeska wszystkich mieszkańców, a i słowa nie można powiedzieć w kraju o ich nadużyciach i użalić się nie ma komu, bo wszystkich protegują naczelnicy, ciągnący znów z prystawów i ich podwładnych ogromne korzyści. Albowiem każdy taki stanowy prystaw musi płacić pensją naczelnikowi powiatowemu, nieraz nawet większą aniżeli sam pobiera od rządu. Zkądże ję weźmie, jeżeli nie ze zdzierstw najroznorodniejszego rodzaju.

A do tego proszę widzieć jak żyją panowie prystawy, jakiej stopie prowadzą domy, jak żytkują, tak że sam siebie ich życia najlepiej może dowieść, że szafują groszem pomownie, lekko nabytym, a nie w pocie czoła zapracowanym. W kamienieckim powiecie, w miasteczku niedaleko od granicy galicyjskiej, jest prystaw; tento używa świata, co się w istny turecki basza, bo ma nawet wprawdzie nieliczne, wszę przynajmniej mały seraj, utrzymuje dwie żony, ślubne to niewiem, ale to pewna, że obie równocześnie, względów ze strony moskiewskiego baszy, jak jedne futro za kilkaset rubli to i drugie, słowem w takich rzeczach nie robi różnicy, tak w gatunku, kolorze, kroju, nie zaś te w najlepszej żyją ze sobą harmonii. Nie ma czasu szukano dla jednej kupna domu w Kamieńcu, a gieł majątku w ziemi. Łatwo więc sobie wyobrazić, stanie co do własności naszej żyjemy tu, gdzie tak dają urzędnikom i to nawet niższym. Szarańcza, głód, cholera, ledwie tak zniszczy kraj, jak terażniejsze gospodarstwa nych Moskali.

Npan raczył nadać fizykowi powiatowemu, radcy Wolffowi w Kistrzynie, tytuł tajnego radcy zdrowia.

Berlin, 31 sierpnia. Obiega pogłoska, że w Karoly dotychczasowego posła austriackiego przydejszym, mianowany będzie na ten urząd hrabia, który obecnie w misji nadzwyczajnej udał się z Waryża.

P. Classen-Kappellmann, wieczniony festynem przesłał marszałkowi sejmu p. Grabowskiemu srebrny, który miał mu być wręczony na niedoszłym owym festynie. Minister skarbu powrócił dziś dotąd; inni ministrowie także niebawem przybędą znowu do stolicy.

Wigborg, 29 sierpnia. Piszą ztąd do Brombergu. Na proboszcza tutejszego Jks. Tokarskiego, gdy w dniu 27 tm. wraca w Sempolnie około 10 godzin, na szosie chojnicko-nakielskiej strzelono. Ze zaś w odwrocony na bok przypatrywał się lunie, kula zębowała i zraniła usta. Inaczej byłby pozbawiony życia, przynajmniej utracił oko, gdyż właśnie w takim kierunku drasnął go po głowie. Zbrodniarza mimo wszelkich wysiłków dotychczas nie odkryto. Wypadek ten tém więcej współuczucie w naszych stronach, że Jks. Tokarski jest także wszechnie czczony i lubiony. Mniemają niektórzy, że wypadek stał się skutkiem pomyłki w osobie.

AUSTRYA.

Wiedeń, 30 sierpnia. Oczekiwali tu niektórzy, że dekretu o zwołaniu sejmu węgierskiego w dniu 30 sierpnia, patrona korony węgierskiej. Jednakże dzień ten nie do oczekiwanego się nie ziścił. Takowe odkładanie sejmów węgierskich przypisują głównie tradycjom, a nie wie stosunek Chorwatów i Siedmiogrodzian do sejmów w Peszcie. Stosunek ten bowiem przynajmniej w Siedmiogrodzie historycznymi prawami i przywilejami uchwałami z r. 1848 w obec korony węgierskiej tak jest kłany, że załatwienie go równie z zadowoleniem Węgrów, tóż narodowych dążeń Siedmiogrodzian nadzwyczajnie trudnym.

Podróż hr. Esterhazy do Ischl w sprawie tej była podobna, jakże projekt, które w tym względzie ministerstwo nie otrzymało jeszcze potwierdzenia korony. Przedtem Czaś mają jeszcze wysłuchać głosów rumuńskich i w tym celu wezwano do Wiednia rumuńskich arcybiskupa wschodniego i katolickiego kościoła: barona Szangury i Sterka Sulutin. Być może, że rady udzielone przez stojników wpłyną na załatwienie sprawy tej, a zatem przysięż zwołanie sejmów.

Tymczasem ministerstwo obecne, chociaż rzeczywiście wiele dotychczas uczyniło, ażeby zadość uczynić wymaganiom licznych narodowości państwa austriackiego, usiłuje przynajmniej nadać sobie pozor, jakoby szczerą chęć miało, wywieść kraj o potrzebach tychże. Tak piszą do Narodnich listów Lwowa, że hr. Belcredi rzeczywiście pisał do dr. Smolnego, jeden z dzienników wiedeńskich był donosił. Żądał od niego wsparcia, rady i pouczenia o potrzebach Galicji. Według niesień Wanderera hr. Belcredi przyjął także w adwokat dr. Bleiweisa, znakomitego obrońcę narodowości słowackiej w Krainie. Dr. Bleiweis upomniął ministra o równomierne języka słowiańskiego w szkołach i urzędach i odebierał podobno przychylną odpowiedź. Także dr. Kosta kurmista Lejbach był przyjęty u ministra. Miał on oddać, nosiła Politik, adres reprezentantów miasta tego, w języku narodowym. Wszystko to bardzo ładne, wiele każe się spodziewać, ale mimo zapytań i przysięż można robić swoje. Trzeba więc czynów, skoro ministerstwo Belcrediego pragnie rzeczywiście pozyskać sympatyje cesarstwa.

Tyle kłopotów rządu położenie finansów jeszcze kłosa. Piszą o tém do Gaz. Kolońskijskiej z d. 26 sierpnia. Pogłoski o zaciągnięciu nowej pożyczki nie ustały. Jakiś nikt nie wierzy tutaj, ażeby kroki w tej mierze użyte do celu doprowadzić mogły. Zagranicznymi kapitalistami najnie okazują chęci powierzyć swych zasobów Austrii, usiłują pozbyć się jaknajwięcej papierów austriackich, rozpaczliwy stan finansów naszych najbardziej przychylnie do przyjęcia takiego rozwiązania kwestyi księstw węgierskich, w którymby Austria część swego udziału na pieniądze odstąpiła Prusom. Nie było innego wyjścia. W wojnę Austrija wikać się nie może, zdaje się tóż, wadnym dążeniem dyplomacji tutejszej było spieniężenie stki austriackiej o ile możności dobre.

Węgierski kanclerz nadworny p. Mailath, w ostatnich dniach zamierzał podobno porzucić kanclerstwo i zamianować na urząd sędziego nadwornego, Iudex curiae, natomiast Senney zostałby mianowany kanclerzem. Ostateczny

prawy dawniejszym, czy na długo to inne pytanie. Rząd nie zdaje się, że w ministerstwie ważne sprzeczki pomiędzy Węgrami i ich towarzyszami. Kłódnia tutejszy życia Juliusza Cezara, Maurycy Georczyński z Paryża order legii honorowej. Dzienniki serbskie podają wiadomość, że księżna serbska ukutecznionym rozwodzie, otrzyma rocznej pensji 100 dukatów, połowę dochodu książęcego.

Wiedeń, 31 sierpnia. Wanderer donosi: Skutkiem rozdziału cesarskiego z dnia 28 t. m. sejm siedmiogromski być rozwiązany i zwołanie nowego na mocy regulaminu do wyborów siedmiogrodzkich z d. 3 czerwca nastąpi.

Wiedeń podaje wiadomość, że przyszły sejm siedmiogromski wyłącznie zajmie się rewizją siedmiogrodzkiego Unii. Kwestya Unii nasamprzód też będzie rozstrzygnięta w sejmie węgierskim.

FRANCYA.

Paryż, 31 sierpnia. Telegrafują ztąd: Cesarz wczoraj dotąd ażeby być przytomnym na posiedzeniu rady ministrów. I dziś ma przybyć do Paryża, ażeby przyjąć w urzędzie audyencyi ambasadora hiszpańskiego.

Książę Napoleon wyjechał na wieś do posiadłości swych w Szwajcaryi.

W wieczornym numerze Patrie pisze: że honor Francyi jest jej uznaniem konwencyi gastejskiej.

Minister przyznano znowu prawo, zabierania osobliwemu w izbach.

Monitor pochwała zasady co do wyborów objawione w artykule p. Azeglio.

Wobec do rozruchów w Bukareszcie dziennik ten dotychczas wywołał w księstwach nadunajskich żywy niepokój i smutnym położeniu rzeczy w Mołdowoszy.

Wzrost na ks. Kuzę nie są nieuzasadnione.

Dzienniki wiedeńskie miały wspomnieć o interwencji. Wobec nie przyszła, ani pojedynczej interwencji, ani państw w innych, gdyż to mogło być wywołać zakłócenia.

Wobec w sprawie jedynym krokiem pożytecznym będzie okazanie Kuzie niezbędność usprawiedliwienia się przeciwko zarządzeniu wprowadzenia porządku w rząd i chwycenie się do nie nagannę. W obecnym jednakże położeniu państwa nie należy wspierać go moralnie.

Wobec w Moskali, który w pałacu ambasady rosyjskiej zamach zabił sekretarza legacji p. Balscha, został wskazany na dożywotnie więzienie.

HISZPANIA.

Madryt, 24 sierpnia. Rozmaite krążyły tu wieści niepokojące o bliskim wybuchu rozruchów, oznaczono nawet jako dzień 20 sierpnia, a gdy ten minął dzień 24 b. m., który nie przyszedł. Z góry też można było odmówić spokojnym pogłoskom, bo najprzód rozruchy, przed przapowiedziane zwykle nie urzeczywistniają się, powtórę ma tu do takich obecnie ważniejszych powodów. Wobec czyni ustępstwa, które powinny krańcowe nawet stronnicy zadowolnić. Nowe przepisy wyborcze są nadzwyczaj łagodne i nie przeszkadza progresistom i demokratom wziąć udział w wyborach, z których niezawodnie zwyciężkobę wyszli. Wobec dzienniki te nawet, co dawniej radziły wstrzymać się od wyborów, albo milczą, albo przeciwnego zaczynają bronić.

Wobec dziennik postępowy la Nation, organ p. M. Maura, energicznie wystąpił przeciwko wstrzymaniu się od wyborów. Zamierza ogłosić seryj artykulów, ażeby przeciwnemu zjednać przewagę.

Wobec Iberia, która do tego czasu z niemniejszą stanowczością trzymała się pierwszego systemu, ogłasza, że odtąd milczała w tej sprawie, ażeby nie wpływać na postanowienia komitetu.

Wobec zasady tychże dzienników, mówi Indépendance, w kilku dniach prawie całkiem się zmieniły: już nie napotkasz tych raz mniej raz więcej obrażających królową Izabeli oraz innych członków rodziny królewskiej; La Iberia nawet, która w tym kierunku inne dzienniki, objawia teraz całkiem przychylną dyktando panującej zdania. Wnioskuje z tej zmiany, że z pewnością nastanie ministerstwo progresistów. Marszałek Espartero byłby w nim prezesem, jenerałowi Prim dostałoby się ministerstwo wojny, a p. Sagasta, redaktor naczelny Izberii, by tękę spraw wewnętrznych.

Wobec wiadomość ta niewątpliwie jest zawczesna: ziszczyć może się jedynie wtenczas, gdyby stronnictwo progresistów, wzięszy stanowczo system wstrzymania się od wyborów, wzięłyby udział czynny, liczbą silną weszło do izb królewskich. W tym razie rząd nie będzie przesadzał wzniesienia się stronnictwa tego. Rządowe okólniki wystósowane ministra spraw wewnętrznych do gubernatorów prowincjonalnych jak najszybciej bezstronność przy wyborach; te się odbyły w pierwszych dniach grudnia. Liczba wyborców, w Madrycie zaledwie 5000 wynosiła dawniej, będzie od 15 000 i w tymże stosunku na całym półwyspie iberyjskim.

Wobec wiadomość, z tego to powodu sprostowanie list wyborczych wymaga czasu. Jednakowoż spodziewać się należy, iż będą otworzone jeszcze w tym roku.

Wobec urząd sekretarza przybocznego królowej usunięto: rząd ogłosił tego, bowiem czy słuszna, czy nie słuszna, rozesłał ogłoska, że p. Miguel Tenorio, który urząd ten sprawował wpływu swego na to, ażeby ułatwić powrót do marszałkowi Narwaez. W skutek tego p. Tenorio został Zarauz.

Wobec poseł papiński p. Barili oddał wizytę niezawodnie przywódcy markizowi de Tagliacarne, posłowi włoskiemu przy dworze hiszpańskim.

Wobec znany przywódca stronnictwa demokratycznego p. Ruiz Izquierdo zmarł, jak donoszą dzienniki, skutkiem zapalenia płuc.

Wobec wiadomość, że w ministerstwie ważną sprzeczka pomiędzy Węgrami i ich towarzyszami.

Wobec kłódnia tutejszy życia Juliusza Cezara, Maurycy Georczyński z Paryża order legii honorowej.

Wobec dzienniki serbskie podają wiadomość, że księżna serbska ukutecznionym rozwodzie, otrzyma rocznej pensji 100 dukatów, połowę dochodu książęcego.

Wobec Wiedeń, 31 sierpnia. Wanderer donosi: Skutkiem rozdziału cesarskiego z dnia 28 t. m. sejm siedmiogromski być rozwiązany i zwołanie nowego na mocy regulaminu do wyborów siedmiogrodzkich z d. 3 czerwca nastąpi.

Wobec Wiedeń podaje wiadomość, że przyszły sejm siedmiogromski wyłącznie zajmie się rewizją siedmiogrodzkiego Unii. Kwestya Unii nasamprzód też będzie rozstrzygnięta w sejmie węgierskim.

Wobec Paryż, 31 sierpnia. Telegrafują ztąd: Cesarz wczoraj dotąd ażeby być przytomnym na posiedzeniu rady ministrów. I dziś ma przybyć do Paryża, ażeby przyjąć w urzędzie audyencyi ambasadora hiszpańskiego.

Wobec książę Napoleon wyjechał na wieś do posiadłości swych w Szwajcaryi.

Wobec w wieczornym numerze Patrie pisze: że honor Francyi jest jej uznaniem konwencyi gastejskiej.

Wobec minister przyznano znowu prawo, zabierania osobliwemu w izbach.

Wobec monitor pochwała zasady co do wyborów objawione w artykule p. Azeglio.

Wobec wobec do rozruchów w Bukareszcie dziennik ten dotychczas wywołał w księstwach nadunajskich żywy niepokój i smutnym położeniu rzeczy w Mołdowoszy.

Wobec wzrost na ks. Kuzę nie są nieuzasadnione.

Wobec dzienniki wiedeńskie miały wspomnieć o interwencji. Wobec nie przyszła, ani pojedynczej interwencji, ani państw w innych, gdyż to mogło być wywołać zakłócenia.

Wobec w sprawie jedynym krokiem pożytecznym będzie okazanie Kuzie niezbędność usprawiedliwienia się przeciwko zarządzeniu wprowadzenia porządku w rząd i chwycenie się do nie nagannę. W obecnym jednakże położeniu państwa nie należy wspierać go moralnie.

Wobec w Moskali, który w pałacu ambasady rosyjskiej zamach zabił sekretarza legacji p. Balscha, został wskazany na dożywotnie więzienie.

Wobec ciąglemu niedostatkowi finansów z trudnością przychodzi obecnemu ministerstwu zaradzić i niezawodnie o tę skalę się rozbije. Biskup Kordowy bogate włości należące do biskupstwa tego oddał dobrowolnie na użytek skarbu państwa. Wartość ich wynosi podobno 200 milionów realów t. j. 13,333,333 tal. Wielu innych biskupów poszło w ślad przykładu tego.

MOŁDOWOŁOZA.

Bukareszt, 25 sierpnia. Książę Kuza powrócił z Ems i udał się do dóbr swoich.

Pogłoska o zebraniu korpusu obserwacyjnego austriackiego na granicy Księstw okazała się płożną.

Przed kilku dniami Monitorul ogłosił notę ministra spraw zagranicznych wystósowaną do ministrów spraw wewnętrznych i wojny, w której bliżej jest określony sposób wykonywania świeżo zawartego kartelu z Austrią względem wydawania zbiegów. Szczegółowo kładzie ta nota nacisk na to, że kartel ten już w skutek swego tytułu, w którym nazwany on jest traktatem tyczącym się wydawania popisowych i włościan, wcale nie może być zastosowanym do wychodźców politycznych. Zarazem oświadcza nota, że zobowiązanie się tego nawet gdyby wyraziło zawierało się w kartelu, jako przeciwne prawu międzynarodowemu nie mogłoby być uważane za obowiązujące; tćm mniej więc może być zawarte milczkiem w stylizacji bez wątpienia nieco niewyraźnej. Nota prosi więc ministra wojny, aby dla zapobieżenia wszelkiemu niemiłemu i godności narodu rumuńskiego kompromitującemu wypadkowi, oświecił swe podwładne władze o doniosłości owego kartelu i nakazał im jak najsurowiej, aby żadnemu przybyszowi podającemu się na granicy za wychodźcę politycznego, chociażby nawet nie miał paszportu, nie wzbraniały wstępu do kraju, zostawiając tylko w razach, w którychby zachodziła wątpliwość co do charakteru osoby się zgłaszającej, rzecz do rozstrzygnięcia ministerstwu, osobę zaś pod dozorem policyjnym. Minister powiada, iż rozumie się samo przez się, że nie może być przy tćm mowy o wydawaniu wychodźców politycznych bawiających już w kraju, nawet w razie zanieśionych przez Austrią reklamacyi. Zresztą należy się spodziewać, kończy nota, że i Austrija, która w tym względzie dowiodła dostatecznie swego liberalnego zapatrywania się, nie wystąpi u rumuńskiego rządu z żądaniem tego rodzaju, którego by na wszelki wypadek nie uwzględniono.

Szczególniejszą ilustracją tćj właśnie noty stanowi postępowanie niektórych oficerów straży na granicy multansko-austriackiej, którzy grożą zabronieniem właścicielom z Austrii, mającym posiadłości na Multanach, dotychczasowego wolnego wstępu nawet wtedy, kiedyby książęce ministerium, wydało w tym względzie wyraźny rozkaz.

TURCYA.

S. Carogród, 14 sierpnia. *) U nas tu prawdziwy sądny dzień z cholera, która długi czas oszczędzała wojsko, a przynajmniej dywizyon nasz w koszarach Daud paszy. Za to teraz pastwi się nad nim tćm srożej. W mieście jednak daleko silniejsza i więcej zżarnia ofiar, niż w wojsku. To tćż wszystko, co mogło wynieść się i schroniło w góry, lub na przedmieścia nad Bosforem. Poselstwa zagraniczne pierwsze ku temu dały przykład. W Prinkipo tronuje poseł angielski sir H. Bulwer; w Terapii francuski p. Moustier; w Bujukdere rosyjski, p. Ignatiew. Uorganizowano sobie w tych miejscach gwardy ochotników, płatną przez interesowanych, która kamieniami i kijami odpędza przybywających z innych miejsc. Rząd na to nic nie mówi, bo są kapitulacje, które w obec dyplomacyi wiążą mu ręce i zamykają usta. Za przykładem dyplomacyi poszli niemal wszyscy doktorzy. Jedni z nich zbiegli z placu boju, — drudzy zamknęli się u siebie hermetycznie i nie chcą pełnić sego obowiązku, — niektórzy nawet powarywali. Naszych tylko kilku polskich lekarzy zaszczytnie odznaczają się odwagą i poświęceniem. Doktor Drozdowski został inspektorem Galaty, gdzie cholera najsrożej grasuje, prócz tego dyrektorem cholerycznego szpitala municypalnego w Ferikioj, — doktorem wizytującym cholerycznych municypalności VI. okręgu na Perze i Galacie z przyległościami — i nadto jeszcze nadzorcą szpitala artylerji w Giumiuse-hane. Zaczyna i pocziwy lekarz i człowiek mnoży się pracą i poświęceniem. Doktor Sengajto został mianowany inspektorem dwóch części miasta w samym Stambule i doradcą wojskowej infirmaryi w Daud pasza. Leczy jak Michałek Wojciechowski bardzo szczęśliwie, za pomocą nux vomica i bismuthu; — a że w częściach miasta, pod jego inspekcją oddanych, nie tylko doktorzy Ormianie i Grecy pouciekali ze strachu, ale nawet hirurdzy i infirmerzy, poobszadzał więc dr. Sengajto wszystkie te miejsca Polakami i służbą pod jego nadzorem idzie bardzo porządnie i wzorowo. Doktor Oksza-Orzechowski, najprzód dozorca szpitala cholerycznych w Kuzkundzuk, potem lekarz wizytujący w Terapii, na zażądanie jenerała Ignatiewa, całej dyplomacyi, osiadł w wsi Bujukdere, i jćj mieszkańcóm, został tam posłany na doktora głównego i zabrał z sobą 24 Polaków, z których każdy pobiera dziennie po 50 piastrow (18 złp.) z komitetu dyrygowanego przez samego jenerała Ignatiewa. Dr. Oksza-Orzechowski bardzo gorliwie i umiejętnie to nowe w Carogrodzie sprawa urzędowanie. Pocięszająca tćż to i piękna rzecz, widzieć Polaków, wychodźców, biednych, ale odważnych, niosących ratunek dyplomatom Moskwy i Austrii, wystraszonemu i wołającym: Aman, aman, ratujcie nas Polacy! Po minionym strachu i niebezpieczeństwie, czy przypomną sobie tę usługę i czy oprócz pieniędzy, dawanych dziś ze strachu, będą się poczuwali względem nich do obowiązku wdzięczności? — Zobaczymy — ale wątpię! Doraźna infirmeria w Daud paszy zostaje pod zarządem doktora Kwaśniewskiego, obecnie ochotnika wachmistrza w pułku

*) Powyższa korespondencya, jakkolwiek spóźniona z przyczyn, nie od nas zależnych, zawiera jednak tyle ciekawych szczegółów z czasu, kiedy cholera najsrożej jeszcze grasowała w Carogrodzie i daje tak żywy obraz miejscowej fizjonomii, że nie będzie bez interesu, pamietać tego jesteśmy, dla polskiej mianowicie publiczności. Dla tego zamieszczamy ją. P. R. Dz.

kozaków, mającego pod sweni rozkazami: chirurga, ochotnika Kozłowskiego, chirurga Zaczynskiego, i aptekarza Szapira. — Od ustanowienia tćj infirmaryi zaraza znacznie się zmniejszyła, a śmiertelność prawie zupełnie w koszarach ustała, pomiędzy kozakami i dragonami. Domierają tylko biedni kozacy i dragoni, posłani dawniej do szpitala Maltepe. Po dzień wczorajszy, t. j. do 13 b. m. umarło w ogóle z dywizyonu, konsystującego w Carogrodzie 14 kozaków, 18 dragonów, razem 32. Z pomiędzy tych wymienię kilkunastu Polaków i Małorusinów z kijowskiej gubernii. W sotni kozackiej umarł z Polaków: Leśniewicz Władysław z Wołynia, podoficer Lech z Lubelskiego, Aleksy Giurk z Kongresówki, podoficer Szymkajło Józef z Krakowskiego; z Małorusinów: Jachim Morozów, Mikołaj Russ, Dymitry Sobolew, Jan Płomiej, Stefan Borysów, Wasyl Teodor; — w dragonach umarli pomiędzy innymi: Podoficer Przytycki Edward z Kaliskiego, Szłapakowski Jan, siodlarz z Kaliskiego, podoficer Kuroczy Jan z Kongresówki, podoficer Szymański Edmund z Kongresówki, Gryniewicz Szymon z Mazowsza, podoficer Marko Artęnsztein z Beryczowa, podoficer Dodo Milenko z Czarnogóry i t. d. i t. d. Wszystkich chowają teraz w Bałakl. Później wystawiony będzie dla nich pomnik, a raczej nagrobek z napisem i nazwiskami pomarłych.

AMERYKA.

Nowy Jork, 19 sierpnia. Rząd związkowy zostawi tylko 10,000 żołnierzy nad Rio Grande, a 65,000 będą odbywać ćwiczenia w Texas. Napoleon III miał zobowiązać się iż odwoła zwolna wojska swoje z Meksyku, i nie zatrzyma żadnej posiadłości Meksyku. Żeby jednak przywieść Meksyk do spokojności, potrzebaby drugich stu tysięcy Francuzów. Bandy Juarezas mnożą się codziennie. Ostatnie utarczki wojska cesarskiego zaszyły z bandami guerillas i są bez znaczenia. Jenerał Alvarez pobit cesarskich pod Yepalla i wziął im trzy działa. Liberaliści trzymają w swém ręku kraj San Luis, prócz miasta San Luis Potosi. Proces Jeffersona Davisa i Wirtza (nadzorca więzień w Andersonville, gdzie jeńcy unionistowsy marli z głodu) rozpocznie się niebawem. Agitacya na północy za udzieleniem murzynom prawa głosowania, zwiększa się. Kentucky i Tennessee (kraje niewolnicze pograniczne) wybrały do kongresu powszechnego reprezentantów w większej części ze stronnictwa przeciwnego niewolnictwu. Minister skarbu McCulloch zamierza uprzędzić wypłatę kuponów od pożyczki 5/20 przypadającą na 1go listopada (pożyczka po 5% spłacalna w latach 20). Stosunki finansowe polepszają się. Wypłata w monecie ma się rozpocząć w styczniu albo lutym. Bawełna spada; wielkie zapasy jćj przychodzą z południa.

Komisya konwencyi kraju Mississippi w sprawozdaniu swoim przynajmniej znieśli niewoli i wzywa do kroków na korzyść Jeffersona Davisa. Konwencya demokratyczna kraju Maine pochwała politykę rekonstrukcyjną prezydenta Johnsona. Statek piracki „Shenandoah“ widziany był 23 czerwca. Giełda uspokoiła się i zaufanie wraca.

Ostatnie wiadomości.

Wedle Hamb. Nachr. przyobiecali cesarz austriacki i król bawarski królowi Wilhelmu odwiedzić go w Berlinie.

Księcia Fryderyka Karola zaproszono do Baden-Baden.

Na posiedzeniu bundestagu z dnia 31 sierpnia zanosły księstwa sasko-wajmarskie, sasko-koburgskie, i sasko-meiningen protest przeciw ugodzie gastejskiej. Zdecydowano odroczenie posiedzeń na 2 miesiące.

Florencya, 30 sierpnia. Minister oświecenia p. Natoli powrócił tu dotąd z Turynu. Tćk ministerstwa spraw wewnętrznych ofiarowano deputowanemu p. Saracco, któren jednak odmówił przyjęcia. Zapewniają, że Natoli obejmie tćk tćk, a natomiast Bianchi, będzie ministrem oświecenia. Rocznicą bitwy pod Aspromonte w całym królestwie minęła spokojnie.

Z Brescii donoszą, że wczoraj w mieście tćm odbyła się demonstracya z powodu nowego cła na ruchomości. Gwardya narodowa i wojsko natychmiast przywróciły porządek. Kilka osób było lekko zranionych. W San-Severo zaraza przybiera groźniejsze rozmiary.

Wiadomości miejscowe i potoczne.

Poznań, 1 września. Pózo, bo dzisiaj dopiero dowiadujemy się i to z niemal zadziwieniem, iż w dniu 29 z. m. to jest we wtorek, policya tutejsza zarządziła przegląd papierów u jednej z dam tutaj zamieszkujących, u znanej powszechnie i poważanej panny Biłbany Moraczewskiej. Wcześniej od rana, bo jeszcze nie ubrana była panna Moraczewska, kiedy komisarz policji Klimm w asystencyi protokolisty i trzech sierżantów policyjnych wszedł do jćj pomieszkania i rozpoczął ścisły przegląd papierów, szukając ich wszędzie, bo aż między mankietkami i w kieszonkach rozwieszonych w szafie garderoby. Rewizya trwała blisko godzin cztery, zapewne z niemal wzniesieniem dla panny M., która sama jedna ze służącą przebyła je przy szcćku pałazów rewidujących. Protokół spisano po niemiecku, opowiedziawszy w kilku słowach treść interesantną. Przerazona tak licznym policyjnym orszakami, położyła panna M. swoje nazwisko pod przedłożonym jćj protokółem, z którego ani słówka nie rozumiała, nie posiadając wcale niemieckiego języka. Rewizya zadekretowała, jak się zdaje, prezes policji p. Baerensprung, w którego nieobecności wydał rozkaz zastępcy go chwilowo asesor rencyjny p. Strohm, bez upoważnienia prokuratoryi i sędziego, jak prawo przepisuje.

Podobno zabrali dość sporą ilość listów, od licznych krewnych, przyjaciół i znajomych panny M., poczęści treści poufnej, literackiej i dotyczącej różnych interesów, kłopotów i niedostatków, które nas dociskają tak w kraju jak za granicą. Także zabrali ciekawy zbiór rozmaitych publikacyi od 1860 do 1863, tyczących się ostatnich ruchów, stanowiących materiał do historii tego czasu, które panna M. starannie zbierała, aby je złożyć w bogatym w historyczne dzieła księgozbiore pozostałym po jćj bracie śp. Jędrzeju Moraczewskim.

Co owa nagła i niespodziewana rewizya wśród pokojowych czasów, w jakich żyjemy, miała oznaczać i jaki był cel jćj, trudno nam zaiste odgadnąć. Tyle pewna, że krok ten policji poznańskiej niemal wywołał wrażenie wśród publiczności naszej.

W kościele OO. Bernardynów w Rzeszowie odbędzie się dnia 8 września ponowna koronacja statuy Najśw. Maryi Panny...

Przybył do Poznania dnia 1 września.

BAZAR. Wł. dobr Sobierajska z rodziną z Kopanina, Krymska z rodziną z Król. Polskiego, Zakrzewski z Osieka, Zakrzewski z Turawa, Załuskowski z Warszawy.

Wiadomości handlowe.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu dnia 1 września.

Zyto: wyżej, wyp. 200 węcpli, na wrzes. i wrzes-paźd. (jesień) 39 1/2, paź-list. 39 3/4, list-gru. 41 1/4, gru-sty. 40 1/2, na odstawa wios. 42 1/2 tal. pl. Okowita: dobre, wyp. 15,000 kw., na wrzes. 13 1/2, paź-list. 13 1/2, list-gru. 13 1/2, gru-sty. 13 1/2, sty. 13 1/2, luty 13 1/2 tal. pl.

Berlin, 31 sierpnia. Pszenica: 100 funt. w miejscu 48-67 tal. plac. wedle jakości. Zyto: 81-82 funt. w miejscu stare 43 1/2, na sierp. 43 1/2-43, sierp-wrzes. i wrzes-paźd. 43 1/2-43, paź-list. 44 1/4-1/2, list-gru. 45 1/4-45-1/2-3/8, na odstawa wios. 47 1/2-1/2, maj-czer. 48 tal. pl. Jęczmień: 1750 funt. 29-36 tal. pl. Owies: 1200 funt. w miejscu 23-26, na wrzes-paźd. 24 1/4, paź-list. 24 1/2-3/8, list-gru. 24 3/4 żąd., na odstawa wios. 25 1/4-1/2-3/8, maj-czerw.

Obwieszczenie.

Dostawa około 130-150 szańi dębiny, około 30-40 szańi olszyny i około 150 szańi sośniny dla zakładów miejskich w biegu roku 1866 poruczoną zostanie najmniej żądajacemu w drodze minus licytacji.

Do tego wyznaczylismy termin na dzień 18 września rb. przed południem o godzinie 11ej

przed ur. Plichtą, sekretarzem miast, na ratuszu. Warunki przejrzenia być mogą w naszej registraturze. (4261)

Poznań, dnia 26 sierpnia 1865.

Magistrat.

W sprawie konkursowej nad majątkiem Wgo Edwarda Koozorowskiego z Piotrkowicz z przysądzoną mu pretensją w kwocie 56 tal. 8 sgr., oraz 5 procent prowizji od 12 marca 1857 r. i 6 tal. 10 sgr. Termin do sprawdzenia tejże pretensji wyznaczony jest na 18 września rb. godzinie 12 w południe, przed podpisany komisarzem w tutejszym nowym gmachu sądowym, o czym wierzyciele, którzy z pretensjami swemi się zgłosili, zawiadamiają się.

Kościan, 2 sierpnia 1865. (4257)

Królewski Sąd powiatowy,

Komisarz konkursu

Winnenberg.

Czlowiek z wyższym wykształceniem, mieszkający tu dla edukacji własnych dzieci, przyjmie od sw. Michała r. b. na pensyę kilku uczni dobrego wychowania. Bliższa wiadomość w księgarni p. J. K. Żupańskiego w Poznaniu

Przy ul. Młyńskiej No. 17 na 2 piętrze jest pomieszczenie o 4 pokojach itd. od 1 października do wynajęcia. (4255)

Dom. Kruszewo pod Czarnkowem potrzebuje zdatnego ogrodowego, kawalera lub żonatego, od 1 października rb. (4256)

Od 1 października r. b. jest umeblowany pokój na Strzeleckiej ulicy pod No. 4 do wynajęcia. Bliższą wiadomość udzieli Placowski, tom. pow. na Półwiejskiej ul. No. 16. (4228)

Gniada kłoz z zrebieniem jest tania do nabycia ul. Wrocławska 19. (4265)

Une Dame Française habitant Paris, désire une place comme Institutrice ou dame de Compagnie.

S'adresser pour des renseignements chez Mr. E. Donner Wilhelm Str. 9. (4264)

25 1/2 tal. pl. Groch: 2250 funt. do gotowania w miejscu 50-56 tal. plac. Oliej rzepiowy 100 funt. bez beczki w miejscu 14 pl., na sierp. i sier-wrzes. 14, wrzes-paź. 13 1/2-23/24, paź-list. 13 3/4-14 1/12, list-gru. 14 1/12-1/8, gru-sty. 14 1/24-1/4, kw-maj 14 1/4-1/8 tal. pl. Oliej lniany: 100 funt. bez beczki w miejscu 12 1/4 tal. pl. Okowita: 8000% Trał. w miejscu bez beczki 14 1/2-1/2, na sierp. i sierp-wrzes. 14 1/2-1/8-1/8, wrzes-paźd. 14 1/2-1/8-1/8, paź-list. 14 3/8-1/4-1/2, list-gru. 14 3/8-1/2-1/2, kw-maj 14 3/8-1/2-1/2, maj-czer. 15 1/8-1/8 tal. pl. Wypowiedziano: 2000 cent. żyta po 43 1/2 tal.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

Table with 4 columns: Item name, Quantity, Price per unit, and Date. Items include Pszenicy pięknej sześl. 16 garn., Żyta ciężkiego, Jęczmienia dużego, Owsa, Grochu do gotow., Rzepiu zimowego, Rzepiku zimowego, Rzepiu latowego, Rzepiku latowego, Tataraki, Perek, Masła garn., Koniczyny czerw., Koniczyny białej, Siana, cent., Słomy, Oleju, Okowity (beczka 100 kw.) 80% Trał.

Wrocław, 31 sierpnia Natargu piękna śred. sgr. 70-74 68, Pszenica biała 70 71 68, Żyto 53-54 52, Jęczmień 40-41 39, Owies 26-28 25, Groch 63-66 60

Rzep: 280-268-260 sgr. za 150 funt. brutto.

Rzepak zimowy: 266-254-250 sgr. za 150 funt. brutto.

Rzepak lato: 220-212-208 sgr. za 150 funt. brutto.

Na giełdzie: Zyto: nieco słabiej, wyp. 4000 cent.

39 1/2-40-39 3/4, sier-wrzes. 39 3/4-1/2, wrzes-paźd. 39 3/4-1/2, 40 1/2-1/4-3/8, kw-maj 43 1/2-1/4, msj-czer. 44 3/4 tal. plac.

na sier. 56 tal. żąd. Jęczmień: na sier. 35 1/2 tal. żąd.

sierp., sierp-wrzes. i wrzes-paź. 34 żąd, kw-maj 35 1/2 tal. pl.

na sier. 14 pl., sier-wrzes. 14 żąd., wrzes-paź. 13 1/12-23/24, 14 1/6, list-gru. 14 1/12, pl., gru-sty. i sty-luty 14 1/12 żąd., kw-

tal. plac. Okowita: lepiej, wyp. 155,000 kwart. w miejscu

sier. 14 1/2-1/2-1/2, sierp-wrzes. 14 1/2, wrzes-paźd. 14, paź-

list-gru. 13 3/4, kw-maj 14 1/2 tal. plac. Cena regulacyjna

1865: Zyto: 39 1/2 tal., Pszenica: 56 tal., Jęczmień: 34

Owies: 34 tal., Rzep: 124 tal., Oliej rzepiowy: 14 tal.,

14 1/12 tal.

Szocecin, 31 sierpnia. Na giełdzie: Pszenica:

funt. żółta w miejscu 58-64, 83-85 funt. żółta na sier-wrzes-

paźd 63 1/2-63, paź-list. 63 3/4-1/2, na odstawa wios. 66-1/2

Zyto: słabo, 2000 funt. w miejscu 43-44, nowe 46, na sier-

i wrzes-paźd. 42 3/4-1/2-1/2, paź-list. 43 1/2, list-gru. 44 1/4, na

wios. 47 tal. pl. Jęczmień: 70 funt. stary pomorski w miej-

nowy szlaski 38 1/2 tal. pl. Owies: 47-50 funt. na odstawa

tal. pl. Groch: na paszę na odstawa wios. 46 tal. pl.

pioły: lepiej, w miejscu 14 żąd., na wrzes-paźd. 13 1/2-1/2,

list. 14 żąd., list-gru. 14 1/2 plac., kw-maj 14 1/4 tal. żąd.

niżej, w miejscu bez beczki 14 1/2-1/2, na sier-wrzes. i wrzes-

paźd-list. 14 1/2-1/2, na odstawa wios. 14 3/4 tal. pl. Oliej

w miejscu z beczką 12 żąd., na wrzes-paźd. 12 tal. pl. Żyto

wano: 50 węcpli żyta.

P. Maryanowi z pod Obornik w miejsce odpowiedzi za jego dumki tkliwe najserdeczniejsze podziękowanie i zapewnienie o niewygasłej przyjaźni. [4254]

Kilka używanych fortepianów, pianinów i pianinów stołowych ma nasprzedaż za cenę umiarkowaną i przyzwala na spłatę częściową [4267]

Skład fortepianów

S. J. Mendelsohna.

Stary fortepian w kształcie skrzydła do użytku zdalny, jest tania do nabycia, ul. ś. Wojciecha Nr 19. [4262]

Narybek karpi (4225)

dwa i trzyletni, kopa od 1 do 1 1/2 tal. na franco zamówienia do 1 października, do stać i odebrać można dnia 6 października.

Dom. Czarnutki pod Zaniemięciem.

Ciężką chorobą byłam złożona, tak, iż przez cały rok cierpiałam na kurcze żo-

łądkowe i pomieszanie zmysłów. Udawałam się do rozmaitych doktorów, którzy mię już w końcu zostawili bez najmniejszej nadziei.

W największych moich cierpieniach udałam się do Wgo pana doktora Al. Bartolmeja Drozdowskiego z Swincu pod Krzywiniem mieszkającego. Od tegoż doktora wyleczoną zostałam w dwóch tygodniach, tak, iż dziś jaknajzdrowszą się czuję bez najmniejszych boleści

Za co mu składam dzięki wraz z moimi dziećmi i całą rodziną, niech go Bóg błogosławi, czego mu życzymy z całego serca, Wiktorya Kowalewska,

posiedzicielka gospodarstwa w Zaborowie pod Xiążem. (4258)

Osiadłem się w tutejszym mieście.

Dr Walery Reutt,

lekarz praktyczny, chirurg i akuszer.

Inowrocław, 21 sierpnia 1865. (4106)

LOTERYA.

Odnowienie losów do 3 klasy 132 loteryi należy pod utratą odpowiednich praw uskutecznić według przepisów planu do dnia 8 bm godziny 6 wieczorem.

Poznań, 1 września 1865.

Król wyższy póborka loteryjny

Fr. Bielefeld. (4259)

Tanie druki.

We Lwowie w redakcyi „Przeglądu“ można dostać następujące dzieła po cenach:

- Herbarz polski i imionospis zasłużonych w Polsce ludzi 3 tomy z 800 rycinami herbów familijnych 2 tal.
Pamiętniki Jana Chryzostoma Paska z 50 rycinami w tekście. 1 „
Obłężenie i zburzenie Jerozolimy przez Tytusa z mapą ziemi św. 1/2 „
Niewolnicy serca, powieść z niedawnej przeszłości przez T. S. 3/4 „
Przybłęda, komedia w 2 aktach przez Wł. Kozińskiego 1/4 „
Obłężenie Trembowli, Syn Kata i Kolowrat, trzy poematy przez Izydora Kruszkowskiego. 1/8 „
Jan Bielecki, poemat Słowackiego z rycinami w tekście. 1/4 „
Plany Słowian południowych z portretem ks. serbskiego. 1/8 „
Galicya pod względem jeograficzno-historycznym. 1/4 „
Odbierający wszystkie te dzieła razem, płaci zamiast 5 1/2 tylko 3 tal.
Niemniej można nabyć kompletne roczniki „Przyjaciela domowego“.

pisma zbiorowego z lat 1863 i 1864, obejmujące powieści, opisy dzieł zyciorysy, poezye, rzeczy gospodarskie, sposoby leczenia chorób i doświadczenia ludzkie, różne wynalazki itp. (Każdy rocznik zawiera około 100 pomogdyz tymi portrety wszystkich niemal znakomitych ludzi z ostatniego powstania) Rocznik pojedynczy kosztuje 2 tal., oba razem 3 tal.

Rocznik bieżący z przesłanką dalszych numerów przez pocztę do końca grudnia 1865 kosztuje 2 1/2 tal. Między innymi drukuje się powieść dwutomowa pod tyt. „Na gruzach“ — Pamiętnik Felicyana Kowskiego podstolego podlaskiego majora JKM, począwszy od r. 1840. Rozprawa o cholery przez dra Pautitzkiego itp.

Zamówienia czynią się pod adresem: „Michał Tchorek w Lwowie“. Za odebraniem należytości zażądano dzieła i pisma będące w zwrotną pocztą w wskazane miejsce odesłane. (4263)

Z król. domu inwalidów w Słupsku

mamy sprawozdanie z d. 13 marca rb król. wyższego lekarza dra p. W. Schenka, które zgodnie z poprzednimi bądź to urzędowymi, bądź prywatnymi sprawozdaniami pochodzącymi z lazaretów wojskowych, szpitali i zakładów dla chorych z obrębu Rzeszy niemieckiej, Francyi, Prus i t. d. ponownie i stanowczo stwierdza wyborny wpływ Hoffa wyskokuwego na organizm ludzki.

Ponieważ odnośnie pismo, przesłane właścicielowi browaru i nadwornemu dostawczycowi panu Janowi Hoff, przy Nowej ul. Wilhelmowskiej w B. nr. 1, ma wartość ogólną, przeto powtarzamy je tu za upoważnieniem p. dosłownie.

„Wspaniałomyślnie przesłana znaczna ilość Pańskiego skutecznego poju miała u naszych sędziwych weteranów tutejszego król. domu inwalidów, którzy go z serdeczną wdzięcznością przyjęli, nadzwyczajny skutek; z tego powodu przesyłam Panu jak najchętniej następujące sprawozdanie:

„Wyskok słodowy okazał się bardzo skutecznym w przypadkach następujących:

- 1) przeciwko zastarzałej astmie,
2) w zastarzałych dolegliwościach brzusznych, żołądkowych itd.,
3) u osób bardzo osłabionych nerwów, szczególnież zaś u kobiet, w skutek suchot chorobowych zdawały się być bliskie śmierci. W przypadkach rzeczonych były skutki jego nawet cudowne,
4) u dzieci, które cierpiały na dolegliwości kataralne i skropleniowe, użyte go z bardzo dobrym skutkiem.“

„Obfite pole spostrzeżeń, które mi stanowisko moje jako lekarza tego tutejszego domu inwalidów nastęrcza, jest podstawą niniejszej wiadomości, że zaś obecnie jeszcze mam pewną ilość Pańskiego wyborowego napoju, to służę i na przyszłość, gdyby sobie tego życzyono, jak najchętniej oddać sprawozdania.“

Kończąc, nadmieniam, że ogłoszenie niniejszej wiadomości zosił woli Pańskiej. Słupsko, 13 marca 1865.

Weinschenk, król. wyższy lekarz domu inwalidów. Skład główny w Poznaniu u Braci Plessner, Rynek, skład uboczny u H. Dietza, ul. Wilhelmowska 26. (4264)

Large table with multiple columns containing exchange rates and prices for various goods like paper, oil, and other commodities. Includes sections for 'KURS GIEŁDY W BERLINIE' and 'KURS GIEŁDY W WROCŁAWIU'.